

At gøre det utænkelige

Ugens vers

"Men han blev gennemført for vore overtrædelser og knust for vore synder. Han blev straffet, for at vi kunne få fred, ved hans sår blev vi helbredt" (Es 53,5).

Introduktion

Lough Fook, en kristen kineser, var fyldt med medlidenhed for sine landsmænd, som var blevet slaver i sydamerikanske miner. Han ønskede at give dem evangeliets håb, men hvordan skulle han få adgang til dem? Hans løsning var at sælge sig selv som slave i en periode på fem år. Han blev fragtet til Demerara, hvor han sled i minerne, og fortalte sine medarbejdere om Jesus.

Lough Fook døde i minerne; men inden da var 200 blevet befriet fra deres håbløshed, fordi de havde taget imod Jesus som deres frelser.

Tænk over Fooks fantastiske selvopofrelse for andres ve og vel!

Ved at gøre det utænkelige, ved ydmygt at tage "en tjeners skikkelse på" (Fil 2,7), nåede Jesus også dem, der ikke ellers kunne nås – dig og mig og hele verden, som var fanget i syndens afgrund.

I denne uge skal vi se på den utrolige begivenhed, som blev forudsagt flere hundrede år, før den indtraf.

Ugens tekster

- Es 50,4-10
- Es 52,13-53,12
- Es 53,3-9
- Es 53,10-12

Esajas' krævende sandhed

Hvis det var Esajas' hensigt kun at formidle information, kunne han have fremlagt alle detaljer omkring Messias på en gang. Men for at kunne undervise, overbevise og give sine tilhørere et møde med Herrens tjener, udviklede han et rigt mønster af gentagne temaer, der næsten er som en symfoni. Trinvist åbenbarer han Guds budskab, så hvert aspekt kan forstås i forhold til resten af billedet. Esajas er en kunstner, hvis lærred er tilhørerens sind.

Es 50,4-10

Hvad siger disse vers, og hvordan kan du se Jesus i dette afsnit?

I Es 49,7 så vi, at Guds tjener er ringeagtet og afskyet og "herskerens tjener." "Konger skal se det og rejse sig, stormænd skal kaste sig ned." Her i Esajas 50 får vi at vide, at vandringeren er tung for den milde lærer, hvis ord hjælper den trætte (Es 50,4). Vejen til oprejsning fører gennem fysisk fornedrelse (Es 50,6).

En sådan fysisk fornedrelse lyder slemt nok for os i den moderne, vestlige verden. Men i de gamle mellemøstlige kulturer var ære et spørgsmål om liv og død for en person og hans/hendes gruppe. Hvis man krænkede og behandlede nogen på denne måde, skulle man sørge for at være godt beskyttet. Når muligheden bød sig, var det nemlig sikkert, at offeret og hans/hendes klan ville hævne sig.

Kong David angreb og besejrede landet Ammon (2 Sam 10,1-12), fordi dets konge havde grebet Davids udsendinge og ladet "halvdelen af deres skæg rage af og halvdelen af deres tøj skære væk, så bagdelen var bar" (2 Sam 10,4). Men i Esajas 50 slår folk tjeneren, river skægget ud af hans kinder, og spytter på ham. Det, der gør disse handlinger til en international, inter-kosmisk begivenhed er, at offeret er en udsending fra kongernes Konge. Ved at sammenligne Es 9,6-7 og Es 11,1-16 med andre "tjener"-afsnit, har vi faktisk set, at tjeneren er kongen, den store befrier. Men af en eller anden utænkelig grund frelser han ikke sig selv på trods af sin store magt og ære. Dette var så uhørt, at folk ikke ville tro det. Ved Jesu kors hånede folkets ledere ham: "Andre har han frelst, lad ham nu frelse sig selv, hvis han er Guds salvede, den udvalgte" (Luk 23,35); "lad ham nu stige ned fra korset, så vil vi tro ham" (Matt 27,42).

Til eftertanke

Læs Es 50,4-10. Skriv de åndelige principper ned, der fremsættes her. Betragt dig selv i lyset af det, du har skrevet. På hvilke områder kan du gøre det bedre? Hvis det gør dig mismodig, så fortsæt denne uges studium!

Digtet om den lidende tjener

Es 52,13-53,12

Denne passage er kendt som "Digtet om den lidende tjener" og stadfæster Esajas' ry som "evangelieprofeten". I harmoni med evangeliets storhed hæver digtet sig over anden litteratur. Selv om det er kort, er hver eneste sætning fyldt med dyb mening, som åbenbarer kernen i Guds ufattelige indsats for at frelse en fortabt menneskehed.

Esajas har forberedt sin tilhørerskare ved at udvikle det messianske tema tidligt i bogen. Profeten begynder med hans undfangelse og fødsel (Es 7,14), introducerer ham som konge af Davids hus (Es 9,5-6), derefter beskriver han Messias' arbejde med at genoprette Israel (Es 11,1-16) og hans stille tjeneste for at befri folkene fra uret og lidelse (Es 42,1-7). Dernæst åbenbarer Esajas det store drama om Messias, som bevæger sig fra tragedie til ophøjelse (Es 49,1-12; Es 50,6-10). Digtet om den lidende tjener lodder tragediens dybder.

Repetér teksterne herover og læg mærke til, hvad siger de om Messias. Hvordan er de med til at forberede os på det, der kommer i Esajas 52 og 53? Eller gør de blot Esajas 52 og 53 endnu mere slående?

Es 52,13-53,1 introducerer digtet med en oversigt, som indeholder en slående kontrast. Tjeneren vil have fremgang og blive ophøjet; men hans udseende vil blive skæmmet, så han ikke kan genkendes. Hvem kan tro det?

Es 53,2-3 er begyndelsen på en smertefuld nedgang fra tjenerens oprindelse og almindelige udseende til hans sorg og forkastelse. Es 53,4-6 laver en pause for at forklare, at hans lidelse i virkeligheden er vores straf, som han bærer, for at vi kan blive helbredt. Es 53,7-9 fortæller videre om, hvordan den uskyldige tjener bliver lagt i graven.

I Es 53,10-12 løftes tjeneren op og får den ophøjede belønning, som blev omtalt i begyndelsen af digtet i Es 52,13, men med den yderligere undervisning om, at hans offer for at frelse andre er Guds vilje.

Sammenlign dette digt med den "bakke/dal"-struktur, vi finder i Fil 2,5-11, hvor Jesus fra begyndelsen har "Guds skikkelse", men giver afkald og bliver en tjener og mennesker lig, ydmyger sig og dør den mest ydmygende død: døden på et kors. "Derfor har Gud højt ophøjet ham", så alle skal bekende, at han er Herre (sml. Es 49,7).

Til eftertanke

Læs Es 52,13-53,12. Skriv alt det, digtet siger, at Jesus har gjort for os. Tænk over, hvad disse handlinger på vore vegne betyder for os.

Hvem troede på det

I Es 52,13 bliver Herrens tjener ophøjet, men uden advarsel siger det næste vers, at hans skikkelse var så ussel, at han knap kunne genkendes som et menneske. Det Nye Testamente beskriver det, der var årsag til, at Jesu udseende blev så usselt. Han blev pisket, kronet med en tornekrone, korsfæstet, men derud over bar han hele den menneskelige races synd. Det var aldrig meningen, at synden skulle være naturlig for menneskene. At bære den fik "Menneskesønnen" til at se umenneskelig ud.

Sammenlign disse vers med beretningen om Job, som pludselig blev styrtet fra en stilling med stor rigdom, magt og ære til en elendighed, hvor han sad på jorden i aske og skrabede sine smertefulde sår med et potteskår (Job 1-2). Kontrasten var så stor, at end ikke Jobs venner til at begynde med kunne genkende ham (Job 2,12). Spørgsmålet lyder: Hvorfor lider Job? Hvorfor må Guds Messias lide? Ingen af dem fortjener det. Begge er uskyldige. Hvorfor så al den lidelse?

Es 52,13-53,12

Lav en liste over de vers, der indeholder temaet om, at den uskyldige lider for den skyldige. Hvad er hovedbudskabet for os i det?

Læg mærke til spørgsmålene i Es 53,1. De understreger udfordringen ved at tro det utrolige (sml. Joh 12,37-41), og advarer mod ikke at få resten af historien med. Men spørgsmålene fremhæver også en appel. I denne sammenhæng understreger parallellen mellem de to spørgsmål, at Herrens frelsende arm (sml. Es 52,10) åbenbares for dem, som tror budskabet. Ønsker du at opleve Guds frelsende magt? Så må du tro budskabet.

Til eftertanke

Læs Es 53,6 nøje. Hvad er det specifikke budskab i dette vers? Hvad siger denne tekst til dig personligt? Kan du finde håb i det på trods af dine tidligere synder og nederlag?

Vi er de fortabte!

Es 53,3-9

Billedet af den lidende tjener her er som en sart plante, foragtet og uden nogen tilsyneladende værdi (Es 53,2-3). Esajas har beskrevet Messias som et uskyldigt barn (Es 7,14-16; 9,6). Men nu ser vi ham ved afgrundens rand. Selv med den baggrund, vi tidligere har fået i bogen, er vi ikke forberedt på den skæbne, der venter tjeneren. Tvært imod! Esajas har lært os at sætte pris på det barn, der er født os, den ophøjede Fredsfyrste. Andre foragter ham; men vi ved, hvem han virkelig er.

Tjeneren er ikke den første, der bliver foragtet og opgivet eller kan beskrives som en lidelsesmand. Kong David oplevede noget lignende, da han flygtede fra sin søn Absalon (2 Sam 15,30). Men denne tjeners lidelser er ikke kun hans egne og ikke et resultat af hans egen synd. "Herren lod al vor skyld ramme ham" (Es 53,6).

Svaret på spørgsmålet "Hvorfor?" er Esajas' afgørende sandhed: *På grund af Guds kærlighed ville hans Messias vælge at lide*. Men hvorfor? Esajas fuldender den utænkelige sandhed: *Han ville vælge at lide for at nå de fortabte, og de fortabte er os!*

De, som ikke forstår, betragter tjeneren som en, der er "slået og plaget af Gud" (Es 53,4). Ligesom Jobs venner mente, at hans lidelser skyldtes hans synd, og ligesom Jesu disciple spurgte ham: "hvem har syndet, han selv eller hans forældre, siden han er født blind?" (Joh 9,2), formodede de, som så Jesus på korset, det værste. Havde Moses ikke sagt, at "den, der er hængt på et træ, er en Guds forbandelse" (5 Mos 21,23; sml. 4 Mos 25,4)?

Men det var alt sammen Guds vilje (Es 53,10). Hvorfor? Fordi "Kristus har løskøbt os fra lovens forbandelse ved selv at blive en forbandelse for vor skyld" (Gal 3,13). Fordi Gud har gjort ham, der ikke kendte til synd, til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham (2 Kor 5,21).

"Hvilken pris han har betalt for os! Se korset og offeret, der er løftet op der. Se hans hænder, som er gennemboret af grusomme nagler. Se hans fødder, som er fastgjort med nagler til træet. På sit legeme bar Kristus selv vore synder. Den lidelse og sjælekval er prisen for din frelse" (Ellen White, *God's Amazing Grace*, s. 172).

Til eftertanke

Vægten af skylden, straffen for hele verdens synd – hver eneste synd begået af hver eneste synder – blev båret på en gang af Kristus på korset som det eneste middel, der kan frelse os! Det åbenbarer omkostningerne ved at synde, at prisen var så høj.

Et offer, der forvandler og erstatter

Es 53,10-12

Hvad vil det sige, at Tjenerens liv er et "skyldoffer"?

Det hebraiske ord henviser til et "skyldoffer" (3 Mos 5,15-26; 3 Mos 7,1-7), som kunne sone for bevidst uret over for andre mennesker (3 Mos 5,21-22). Sådanne synder blev fremhævet af Esajas (Es 1-3; Es 10,1-2; Es 58). Synderen skulle også tilbagebetale det, han havde taget, plus en bøde, før han bragte sit offer for at få tilgivelse fra Gud (3 Mos 5,23-26; sml. Matt 5,23-24). I en sag, hvor man uforvarende var kommet til at misbruge noget, der tilhører Herren, skulle erstatningen betales til Herren (3 Mos 5,16).

Nu kan vi bedre forstå Es 40,2, hvor Gud trøster sit landflygtige folk ved at fortælle dem, at de har betalt nok som erstatning for deres synder.

Men efter erstatningen skulle der bringes et offer. Det finder vi i Esajas 53: I stedet for en buk bliver Guds tjener ofret "som et lam, der føres til slagtning (Es 53,7), ofret for de mennesker, der er faret vild" (Es 53,6).

Selv om tjeneren "blev revet bort fra de levendes land" (Es 53,8) og blev fuldstændigt opbrændt i det offer, som tænder håbets flamme for os, opstår han igen fra de døde for at blive ophøjet og se afkom og få et langt liv (Es 53,10-12).

Læs følgende vers. Hvordan beskriver de det samme grundlæggende budskab som Esajas 53?

- Sl 32,1-2
- Rom 5,8
- Gal 2,16
- Fil 3,9
- Hebr 2,9
- 1 Pet 2,24

Til eftertanke

Hvad ville du skrive, hvis nogen bad dig i en enkelt paragraf om at opsummere de gode nyheder i Es 52,13-53,12?

Til videre studium

"Kristus bar selv på sit legeme vore synder op på korset ... Hvad siger det om, at synd er, at intet dødeligt menneske kan sone for den? Hvori består dens forbandelse, hvis kun Guddommen kan fjerne den? Kristi kors er for hvert eneste menneske et vidnesbyrd om, at syndens straf er død... Der findes en stærk, forheksende magt, som styrer de moralske evner og stålsætter dem imod Guds Ånds påvirkning?" (Ellen White, *Our High Calling*, s. 44).

"Loven for Guds herredømme skulle træde tydeligere frem ved Guds enbårne søns død. Kristus bar verdens syndeskyld. Guds søn blev menneske og døde. Kun derved kan vi frelses; og det er i sig selv tilstrækkeligt. Han var i stand til at udholde lidelse, fordi Gud holdt ham oppe. Han var i stand til at holde ud, fordi der ikke var nogen troløshed eller synd i ham. Kristus sejrede på menneskenes vegne ved at bære den retfærdige straf. Han sikrede menneskene evigt liv og ophøjede samtidigt loven og gjorde den stor og herlig" (Ellen White, *Selected Messages*, 1. bd. s. 302).

Spørgsmål
til drøftelse

1. Es 53,7-9 tager os med til afgrundens dybder: tjenerens død og begravelse. Hvor mange sider ved disse vers blev opfyldt ved afslutningen af Jesu liv? Matt 26,57-27,60; Mark 14,53-15,46; Luk 22,54-23,53; Joh 18,12-19,42.

2. Læs igen det andet citat af Ellen White ovenfor. Hun siger, at Kristi død ophøjede loven. Hvad mener hun med det? Hvordan er hans død bevis på lovens eviggyldighed?

Resumé

Efter at have fortalt om Guds befriers fødsel, identitet og opgave, afslører Esajas endelig den overordnede tragedie, som giver os håb: Guds tjener bærer frivilligt vores lidelser og straf for at opnå, frelse og helbrede fortabte mennesker som os.

